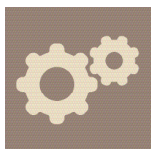
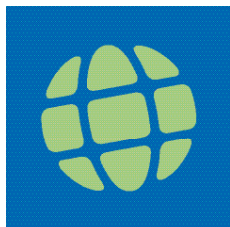
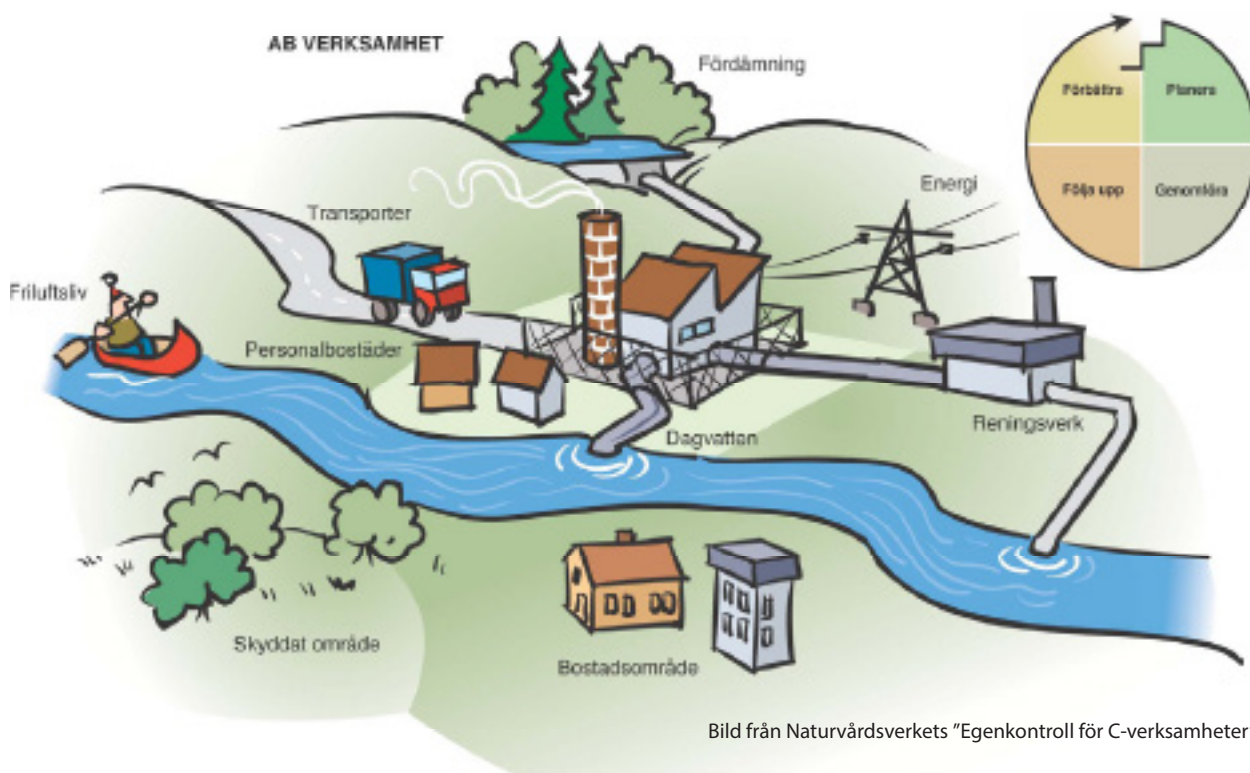

Egenkontroll

Ditt ansvar som verksamhetsutövare

Egenkontroll - ett förebyggande arbete

Alla som bedriver miljöfarlig verksamhet ska planera och kontrollera sin verksamhet. Genom sin egenkontroll ska verksamhetsutövaren förebygga olägenhet för människors hälsa eller påverkan på miljön.

Omfattningen av egenkontrollen beror på typ av verksamhet, verksamhetens storlek samt vad som kan påverkas. För anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter eller åtgärder enligt miljöbalken finns mer detaljerade krav enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Följande punkter ska enligt förordningen om egenkontroll finnas dokumenterade:

- Organisatoriskt ansvar
- Rutiner för kontroll
- Bedömning av risker med verksamheten samt anmälan om driftstörning
- Förteckning över kemiska produkter

Mer information om punkterna finns på följande sidor i detta informationsblad.

Dokumentationen bör samlas och vara lättillgänglig. Lämpligen sker det i en pärm som märks "Egenkontroll" och som förvaras på kontoret.

I vissa fall ska tillsynsmyndigheten fatta beslut om Miljöstraffavgift om verksamhetsutövare åsidosätter bestämmelser som meddelats med stöd av Miljöbalken.

Kontakt med miljöskyddskontoret

Telefonnummer till växel: 0322-61 60 00
E-port: miljo@alingsas.se

Organisatoriskt ansvar

4 § i Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll

"För varje verksamhet ska finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret för de frågor som gäller för verksamheten enligt

1. miljöbalken
2. föreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken, samt
3. domar och beslut rörande verksamhetens bedrivande och kontroll meddelade med stöd av de författningar som avses i 1 och 2."

Ni ska dokumentera vem som har ansvar över olika uppgifter och områden som kan påverka människors hälsa eller miljön. Arbetsuppgifterna ska vara fördelade så långt ut i organisationen som det är lämpligt. Ansvaret ska ligga på en viss funktion eller en namngiven person på en viss befattning. Det räcker inte med att ansvaret ligger på en viss enhet eller del av verksamheten.

Den person som har fått ett ansvarsområde ska också ha getts förutsättningar att klara det i form av kunskaper, befogenheter och resurser. Ansvaret ska vara fastställt av den som har högsta ansvaret för verksamheten, det vill säga beslutat och påskrivet av VD, styrelsen eller platschefen.

Rutiner för kontroll

5 § i Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll

"Verksamhetsutövaren ska ha rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick, för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön. Det som föreskrivs i första stycket ska dokumenteras."

Rutinerna ska vara dokumenterade. Dessa ska kontrolleras och uppdateras regelbundet, minst en gång per år. Alternativt ska ett system för regelbunden uppdatering finnas.

Rutiner ska finnas för:

- kontroll av drift, skötsel, underhåll och reparationer av processteknisk utrustning, reningsutrustning, redskap, fordon mm,
- kalibrering av givare och instrument i styr- och reglerutrustning,
- mätning, provtagning och beräkningar av verksamhetens påverkan på omgivningen (för att visa att villkor i olika tillstånd uppfylls eller för att tillsynsmyndigheten förelagt om viss kontroll) samt kontroll och kalibrering av kontroll- och mätutrustning (larm, flödes- eller pH-mätare eller liknande)
- att avhjälpa identifierade brister och fel

Dokumentationen av undersökningar, utrustnings skick m.m. ska avspegla det som faktiskt utförs och av dokumentationen ska framgå:

- hur ofta olika undersökningar ska ske
- vad undersökningarna omfattar
- om och vilka provtagningar, mätningar mm som ingår samt dess syfte
- vilka andra moment som ingår

Omfattningen bör vara anpassad till verksamhetens art, omfattning och möjliga påverkan på människor eller miljön. Det kan vara lämpligt att kontrollen av rutinerna innefattar jämförande mätningar (med annat instrument i samma miljö) som görs av utomstående besiktningsman.

Bedömning av risker med verksamheten och anmälan om driftstörningar

6 § i Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll

"Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningar och bedömningar ska dokumenteras.

Inträffar i verksamheten en driftstörning eller liknande händelse som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön, ska verksamhetsutövaren omgående underrätta tillsynsmyndigheten om detta."

Verksamhetsutövaren ska ha en löpande kontroll av riskerna genom att analysera dem, värdera dem och sedan dokumentera undersökningen och resultaten. Denna riskbedömning behöver dokumenteras och uppdateras åtminstone en gång per år, eventuellt oftare om behov finns av det.

När en driftstörning inträffat bör alltid riskbedömningen ses över för att undersöka vad som behöver förändras.

Rapportering av en driftstörning till miljöskyddskontoret ska göras redan vid misstanke om att störningen kan medföra en risk för hälsa eller miljö. Du ska inte vänta med rapporteringen till dess att du vet att störningen verkligen orsakat en skada. Givetvis ska du även informera andra som berörs t ex Räddningstjänsten, Polisen, avloppsreningsverket, Arbetsmiljöinspektionen, närboende m fl.

Läs mer om att underrätta miljöskyddskontoret om driftstörning på sista sidan.

Förteckning över kemiska produkter

7 § i Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll

”Verksamhetsutövaren ska förteckna de kemiska produkter samt biotekniska organismer som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker från hälso- och miljösynpunkt. Förteckningen ska uppta följande uppgifter om produkterna eller organismerna:

1. Produkten eller organismens namn,
2. omfattning och användning av produkten eller organismen,
3. information om produktens eller organismens hälso- och miljöskadlighet, samt
4. produktens eller organismens klassificering med avseende på hälso- och miljöfarlighet.”

Alla kemiska produkter samt biotekniska organismer med möjlig risk ska vara med på förteckningen om de används i produktionen (inte kontorsmaterial, diskmedel i lunchrummet etc.). Även entreprenörers kemikalier ska vara med om denne arbetar inom din anläggning.

Säkerhetsdatablad (varuinformationsblad) ska finnas för alla kemiska produkter i förteckningen. Säkerhetsdatabladen ska vara uppdaterade och innehålla de uppgifter som föreskrivs av EU:s kemikalieförordning Reach (EG) Nr 1907/2006. Mer information om säkerhetsdatablad finns på www.kemi.se.

Kemikalieförteckningen ska vara uppdaterad under det senaste året, och innehålla namn på produkten, använda mängder och användningsområde.

Exempel på kemikalieförteckning

Handelsnamn	Mängd per år	Användning	Egenskaper	Klassificering	Kommentar
Namn A	100 liter	Avfettning	R 67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad S 23 Undvik inandning av ånga	Xn Hälsoskadlig	Här anger du var i verksamheten som produkten används samt om det finns några speciella bestämmelser för produkten.

Rapportera en störning

Rapportering av en störning ska ske omedelbart (absolut krav är att rapportering sker inom ett dygn) via telefon 0322-61 60 00. Om inte handläggaren kan nå ska ändå ett meddelande lämnas till miljöskyddskontoret. Om myndigheten är stängd när störningen inträffar ska meddelande skickas in per fax till 0322-63 88 68 eller e-post till miljo@alingsas.se så att avsändningstiden kan ses. Så snart miljöskyddskontoret öppnar nästföljande dag ska personalen informeras per telefon.

Vill du veta mer?

Förordningar

- Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll (SFS 1998:901)
- Förordningen om miljöstraffavgifter (SFS 2012:259)
- Avfallsförordningen (SFS 2011:927)

Förordningarna finns exempelvis på www.notisum.se

Naturvårdsverket

- Handbok 2001:3 Egenkontroll - en fortlöpande process
- Egenkontroll för C-verksamheter – En metod för att bedriva miljöarbete
- Naturvårdsverkets föreskrifter om genomförande av mätningar och provtagningar i vissa verksamheter (NFS 2000:15)
- Naturvårdsverkets allmänna råd om egenkontroll (NFS 2001:2)

Se Naturvårdsverkets hemsida www.naturvardsverket.se

Kemikalieinspektionen

- Regler om kemikalier, märkning och säkerhetsdatablad hittar du hos Kemikalieinspektionen, se www.kemi.se
- Se Prioriteringsguiden – PRIO för information om olika kemikalier

Kontakt med miljöskyddskontoret

Telefonnummer till växeln: 0322-61 60 00

E-post: miljo@alingsas.se